

Oponentský posudek na rigorózní práci Dagmar Pasevové: „Historickoprávní zdroje novodobé evropské sociální politiky“

Předložená rigorózní práce se zabývá problematikou historickoprávních zdrojů novodobé evropské sociální politiky. Proto také je těmto historickým kořenům věnována téměř polovina práce. Autorka v ní podrobně rekapituluje historické souvislosti a instituty, které tvořily jakousi zárodečnou verzi sociálního zákonodárství. Autorka sem správně začleňuje (i když možná málo zdůrazňuje) též hodnotový rámec, který tvořil filozofické pozadí těmto snahám (osvícenství a přirozená lidská práva, filantropie, solidarita). Tato část práce je ukončena přehledem vývoje sociálního zákonodárství v období první republiky v tehdejší Československu.

Druhá část práce je věnována vývoji sociální politiky ve vybraných evropských státech. V úvodu této kapitoly autorka pokračuje v prezentaci hodnotových základů, ze kterých se novodobá sociální politika vyvinula (str.65 -71). Práce pokračuje přehledem konkrétních specifíků ve vývoji a současné podobě sociální politiky ve vybraných evropských státech, kterými jsou Německo, Itálie a Švédsko. Práce je ukončena stručným shrnutím prezentované problematiky.

Celkově je předložená práce napsána na poměrně zajímavé a obtížné téma hledání historických kořenů, ze kterých evropská sociální politika vzešla. Toto téma je v současné době velmi aktuální, protože na základě začlenění jednotlivých evropských států do Evropské unie se průběžně hledá optimální uspořádání „evropského sociálního modelu“. Ten se pochopitelně musí hlásit k určitým hodnotám, které stály u jeho vzniku. Předložená práce však tento společný základ v závěru práce málo specifikuje. Práce je zpracována velmi pečlivě, s rozsáhlým seznamem odborné literatury, ale zejména v historických pasážích dosti popisně.

I když celkově souhlasím s jejím předložením k obhajobě, přesto zde musím uvést několik připomínek, případně dotazů, na které by autorka měla odpovědět v rámci obhajoby práce. Vzhledem k celkové koncepci práce nevím, proč autorka prezentuje sociální politiku České republiky pouze do období první republiky a nezařadila i další vývoj a současnou podobu (tak, jako u ostatních prezentovaných zemí). U prezentovaných zemí práce nezahrnuje (nebo alespoň nenaznačuje) cíl reforem, které proběhly (např. důchodová reforma v Německu a Švédsku). Poslední připomínka se týká již zmíněných hodnot a základů evropské sociální politiky, kterým by podle mě měla být v závěru práce věnována větší pozornost. Na str.125 považuji tvrzení o dvou základních systémech financování důchodů a zdravotní péče za sporné a prosím o jeho vysvětlení.

Závěrem mého hodnocení opakuji, že přes výše uvedené připomínky **doporučuji** práci k předložení k obhajobě. V rámci ní prosím o zodpovězení výše zmíněných připomínek.

PhDr. Gabriela Munková, CSc.